

مقدمه استانداردهای حسابرسی، سایر خدمات اطمینان بخشی و خدمات مرتبط

فهرست مندرجات

بند	کلیات
۱-۳	دامنه کاربرد و جایگاه استانداردها
۴-۱۱	قضاوت حرفه‌ای
۱۲	بکارگیری استانداردها
۱۳-۱۵	

مقدمه استانداردهای حسابرسی، سایر خدمات اطمینان بخشی و خدمات مرتبط

کلیات

۱. هدف از انتشار این مقدمه مشخص کردن دامنه کاربرد و جایگاه استانداردهای حسابرسی، سایر خدمات اطمینان بخشی و خدمات مرتبط است.
۲. طبق بند ۴ تبصره ۲ قانون تشکیل سازمان حسابرسی و بند ۷ ماده ۷ قانون اساسنامه سازمان حسابرسی، "تدوین اصول و ضوابط حسابداری و حسابرسی در ایران" به عنوان بخشی از وظایف سازمان حسابرسی است. در این راستا و به منظور تدوین استانداردهای حسابرسی، سایر خدمات اطمینان بخشی و خدمات مرتبط، کمیته تدوین استانداردهای حسابرسی در سازمان حسابرسی تشکیل شده است. این کمیته، استانداردها را بر مبنای استانداردهای تدوین شده توسط هیئت استانداردهای بین المللی حسابرسی و اطمینان بخشی فدراسیون بین المللی حسابداران و با در نظر گرفتن شرایط کشور، تدوین می کند. این استانداردها پس از طی مراحل قانونی لازم، برای اجرا منتشر می شود.
۳. این استانداردها حاکم بر کنترل کیفیت، حسابرسی، بررسی اجمالی، خدمات اطمینان بخشی به جز حسابرسی و بررسی اجمالی، و خدمات مرتبط می باشد. حسابرس نباید اظهار کند که این استانداردها را رعایت کرده است مگر اینکه در انجام کار، تمام استانداردهای مرتبط با آن را به طور کامل اجرا کرده باشد.

دامنه کاربرد و جایگاه استانداردها

۴. استانداردهای حسابرسی باید در حسابرسی اطلاعات مالی تاریخی بکار گرفته شود. این استانداردها اساساً برای حسابرسی صورتهای مالی توسط یک حسابرس مستقل تدوین می شود و باید در صورت لزوم نسبت به شرایط حاکم بر حسابرسی سایر اطلاعات مالی تاریخی تعدیل شود.
۵. استانداردهای بررسی اجمالی باید در بررسی اجمالی اطلاعات مالی تاریخی بکار گرفته شود.
۶. استانداردهای خدمات اطمینان بخشی به جز حسابرسی و بررسی اجمالی باید در خدمات اطمینان بخشی غیر از حسابرسی یا بررسی اجمالی اطلاعات مالی تاریخی بکار گرفته شود.
۷. استانداردهای خدمات مرتبط باید در مورد تنظیم اطلاعات مالی، روشهای توافقی رسیدگی به اطلاعات مالی و سایر خدمات مرتبط بکار گرفته شود.
۸. استانداردهای کنترل کیفیت باید در مورد تمامی که طبق استانداردهای ذکر شده در بندهای ۴ تا ۷ انجام می شود، بکار گرفته شود.
۹. استانداردهای مورد اشاره در بندهای ۵ تا ۷ دربرگیرنده اصول بنیادی و روشهای اساسی حسابرسی (که در هر استاندارد با حروف پررنگ و با کلمه "باید" مشخص شده است)، همراه با توضیحات کاربردی و سایر نکات لازم (از جمله پیوستها) است. اصول بنیادی و روشهای اساسی باید با توجه به توضیحات کاربردی بکار گرفته شود. از این رو لازم است به منظور بکارگیری اصول بنیادی و روشهای اساسی، تمام متن استاندارد مدنظر قرار گیرد.
۱۰. اصول بنیادی و روشهای اساسی استانداردهای موضوع بندهای ۵ تا ۷ باید در تمام مواردی که به شرایط کار مربوط می باشد، به کار برده شود. با این وجود، در شرایط استثنایی، حسابرس ممکن است به منظور دستیابی به هدف یک روش اساسی، انحراف از آن روش را ضروری تشخیص دهد. در چنین وضعیتی، حسابرس باید نحوه انجام روشهای جایگزین برای دستیابی به هدف روش اساسی و نیز دلایل انحراف را، در صورت روشن نبودن، مستند کند. انتظار می رود انحراف از یک روش اساسی توسط حسابرس، تنها در شرایط خاصی که روش مورد نظر اثربخشی ندارد، رخ دهد.
۱۱. پیوستهای استانداردهای موضوع بندهای ۵ تا ۷، که تشکیل دهنده بخشی از توضیحات کاربردی هستند، جزء لاینفک آن استانداردها محسوب می شوند. هدف و کاربرد مورد نظر یک پیوست در متن استاندارد مربوط یا در عنوان و مقدمه آن پیوست تشریح می شود.

قضاوت حرفه ای

۱۲. ماهیت استانداردها، حسابرس را ملزم می کند که در بکارگیری استانداردها قضاوت حرفه ای خود را اعمال کند. این قضاوت باید مستدل و قابل دفاع باشد.

بکارگیری استانداردها

۱۳. در هر استاندارد، دامنه کاربرد، تاریخ اجرا و هرگونه محدودیت خاص در بکارگیری آن مشخص شده است. همچنین بکارگیری استانداردها قبل از تاریخ اجرا، مجاز است.
۱۴. این استانداردها در ارائه خدمات حرفه ای توسط حسابرسان به واحدهای بخش عمومی نیز کاربرد دارد. ملاحظات خاص اضافی مربوط به واحدهای بخش عمومی، بر حسب شرایط، در استانداردها ارائه شده است.
۱۵. مجموعه این استانداردها اساساً منطبق با استانداردهای بین المللی تدوین شده توسط هیئت استانداردهای بین المللی حسابرسی و اطمینان بخشی فدراسیون بین المللی حسابداران است. در مواردی که استاندارد یا رهنمود آن در این مجموعه ارائه نشده است، حسابرسان می توانند از مجموعه استانداردهای بین المللی مزبور استفاده کنند.